

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

Ivana Gundulića 6

32100 Vinkovci

Tel.: 032/332 418, 334 141

www.gkvk.hr

knjiznica@gkvk.hr

IZVJEŠĆE O RADU GRADSKJE KNJIŽNICE I ČITAONICE VINKOVCI U 2018. GODINI ZA GRADSKO VIJEĆE

UVOD

Izvešće o radu Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci za 2018. godinu sadrži:

1. Opis rada Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, Narodne knjižnice i čitaonice sv. Benedikta Nuštar i Bibliobusne službe
2. Izvršenje financijskog plana za 2018. godinu Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, Narodne knjižnice i čitaonice sv. Benedikta Nuštar i Bibliobusne službe
3. Izvešće o radu Županijske matične službe s narodnim knjižnicama u 2018. godini
4. Izvešće o radu Županijske matične službe sa školskim knjižnicama u 2018. godini.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci narodna je knjižnica koja obavlja funkciju gradske i županijske matične knjižnice Vukovarsko-srijemske županije. Osnivač i vlasnik Knjižnice jest Grad Vinkovci. Knjižnica je zasnivala svoj program rada na Zakonu o knjižnicama (NN 105/97, 05/98, 104/00, 69/09), Standardima za Narodne knjižnice i čitaonice u Republici Hrvatskoj (NN 58/99) i Programu javnih potreba u kulturi Grada Vinkovaca. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci temeljna je javna ustanova lokalne zajednice i njezino kulturno, obrazovno i informacijsko središte te žiteljima grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije nastoji odgovoriti na potrebe i zahtjeve provođenjem aktivnosti i programa za sve dobne skupine. Sukladno ulozi narodnih knjižnica u Europskoj uniji, temeljem dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, poglavito Manifesta za narodne knjižnice, knjižnične se usluge u različitim oblicima i s pomoću suvremenih tehnologija pružaju svim stanovnicima Grada i Županije bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci nastojala je biti prepoznato kulturno središte grada Vinkovaca te ugodno mjesto za igru, rad i druženje. Trudila se omogućiti dostupnost svim vrstama informacija o građi koju posjeduje, kao i o onoj koju ne posjeduje (međuknjižnična posudba). Razvijala je sve vrste pismenosti i cjeloživotnog učenja, prikupljala, organizirala i davala informacije na korištenje, osiguravala pristup internetu i novim tehnologijama sukladno

potrebama građana te čuvala i promicala lokalnu baštinu. Knjižnica je djelovala kroz sljedeće odjele, službe i ustrojbene jedinice: Služba općih poslova, Posudbeni odjel za odrasle s čitaonicom tiska, Dječja knjižnica mira s igraonicom, Audiovizualni odjel, Studijski odjel s čitaonicom, Zavičajna zbirka *Cibaliana*, Memorijalna knjižnica iz ostavštine Vanje Radauša, Služba nabave i stručne obrade, Služba informatizacije, Županijska matična služba, Bibliobus – županijska bibliobusna služba, Ogranak – Narodna knjižnica i čitaonica sv. Benedikta Nuštar te Grafički odjel, koji je osnovan, no ne funkcionira zbog nedostatka prostora. Knjižnicom je upravljalo Upravno vijeće, koje je održalo 13 sjednica. Stručni rad Knjižnice vodilo je Stručno vijeće – savjetodavno tijelo u stručnim poslovima koje zajedno s ravnateljicom čini 9 članova, a održalo je 11 sjednica.

ČLANOVI

Naša krovna ustanova – Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu – od ove godine prikuplja statističke podatke u *online* sustavu te se mogu vidjeti svi pokazatelji uspješnosti na području Republike Hrvatske. S obzirom na novi način prikupljanja podataka, program u kojemu radi Knjižnica omogućio nam je realniju sliku podataka nego što je ona bila dosad. U Knjižnicu je u 2018. godini bilo upisano 5 116 članova, što iznosi 14,5% stanovništva grada Vinkovaca ako uzmemo u obzir službeni podatak o broju stanovnika iz 2011. godine kada je rađen posljednji popis stanovništva. Svjesni smo činjenice da je realan broj manji, tako da Knjižnica ima veći postotak upisanih članova, što zadovoljava standarde za narodne knjižnice. Broj novoupisanih članova je 671, što govori da Knjižnica ide ukorak s vremenom i pronalazi put do novih korisnika prepoznajući njihove potrebe. U Bibliobusu je bio učlanjen 1 221 korisnik. U Narodnoj knjižnici i čitaonici sv. Benedikta Nuštar bio je upisan 501 korisnik, što čini 13,77% stanovništva Nuštra. Ukupno je bilo upisano 6 838 članova.

KNJIŽNIČNA GRAĐA

Ukupan knjižnični fond na kraju 2018. godine iznosio je 146 689 jedinica građe, od čega 140 504 jedinice čini knjižna građa, a 6 185 neknjižna građa, što iznosi 4,1 jedinice građe po stanovniku grada Vinkovaca.

U 2018. godini nabavljeno je 6 944 jedinice knjižne i 242 jedinice neknjižne građe (bez igračaka). Nabavljeno je 35 igračaka, koje su sastavni dio fonda igraonice, koji je u 2018. godini sadržavao 426 jedinica. U 2018. godini za nabavu knjižnične građe ukupno je utrošena 611.751,00 kn – bez časopisa koji su kupljeni u iznosu od 17.992,75 kn. Za Knjižnicu je utrošeno 465.682,78 kn, za nabavu knjižne građe u Bibliobusu utrošeno je 42.264,36 kn, a za nabavu građe podružnice u Nuštru utrošene su ukupno 33.541,83 kn. U ukupnom iznosu nalazi se i kapitalna donacija knjiga od 70.262,00 kn.

Na temelju Zapisnika Povjerenstva za otpis knjižnične građe iz fonda Knjižnice otpisano je 967 jedinica knjižnične građe u vrijednosti od 89.836,61 kn. Otpisane su ukupno 934 jedinice knjižne građe u vrijednosti od 87.357,16 kn i 33 jedinice neknjižne građe u vrijednosti od 2.479,45 kn.

Ukupno je posuđeno 155 710 jedinica građe, što u prosjeku čini 469 jedinica dnevno (s obzirom na broj radnih dana u 2018. godini). Broj posuđenih knjiga iznosio je 152 350, a broj posuđene neknjižne građe 3 360.

IZLOŽBE I PROGRAMSKA DOGAĐANJA

Tijekom 2018. godine u Knjižnici su bile postavljene 24 tematske izložbe s ciljem populariziranja knjige i čitanja, vezane uz važne datume zavičajnog, nacionalnog i svjetskog karaktera. Knjižnica je organizirala kulturno-obrazovne programe zahvaljujući brojnim vanjskim suradnicima. Sveukupno je organizirala 434 događanja na kojima je bilo 10 274 posjetitelja. Od toga je za djecu (od najranije dobi pa sve do osmog razreda) organizirano 359 događanja na kojima je bilo 8 093 posjetitelja. Organizirano je 75 događanja za odrasle na kojima je bio 2 181 posjetitelj. Knjižnica svakodnevno organizira kreativne radionice za djecu vrtičke dobi koje pohađa oko 20 polaznika. Knjižnica je organizirala i edukaciju korisnika uz stručno vodstvo tijekom koje su ju posjetili svi vrtići na području grada Vinkovaca, kao i sva djeca koja su u rujnu 2018. godine počela pohađati osnovnu školu te im je tom prilikom poklonjeno jednogodišnje članstvo kao poticaj čitanju i ljubavi prema knjizi. Također su organizirane i informatičke radionice za umirovljenike, koje su se održavale tijekom cijele godine s ciljem svladavanja osnovnih tehnika te iskazivanja kreativnosti u trećoj životnoj dobi.

Svakog prvog četvrtka u mjesecu na Radiopostaji Vinkovci emitirana je radioemisija *Vi, mi i knjiga* u kojoj informiramo slušatelje o događanjima u Knjižnici i važnosti čitanja naglas. Svakog zadnjeg petka u mjesecu održavao se čitateljski klub *Book Zone*, koji je u 2018. godini obilježio 5 godina od osnivanja, a cilj mu je promovirati kulturu čitanja u Vinkovcima i okolici.

U 2018. godini i naša se Knjižnica pridružila STEM revoluciji zahvaljujući vrlo vrijednoj donaciji IRIM-a (Instituta za razvoj i inovativnost mladih). Ukupno je stiglo 85 paketa kompletne opreme za početak programiranja te je održano 12 radionica za djecu osnovnih škola. Tako smo pokazali korisnicima da u knjižnicama ima mjesta novim tehnologijama te sada, osim knjiga i multimedije, mogu posuditi i micro:bit pakete.

Udruga Vinkovački šokački rodovi, Turistička zajednica grada Vinkovaca, Državni arhiv u Vukovaru i Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci zajednički izgrađuju topoteku *Vinkovačke jeseni u virtualnom arhivu*. Ova je topoteka jedinstvena priča jednog grada o žiteljima i gostima koji su ispisali povijest najveće etnološke manifestacije u ovom dijelu Europe.

Topoteka je priča koja ima početak i koja nema kraj, jer je otvorena svima koji se žele uključiti i sudjelovati u očuvanju i promoviranju povijesti i tradicije *Vinkovačkih jeseni*.

Organizirajući kulturno-obrazovne programe, Knjižnica je vodila računa o svim dobnim skupinama korisnika, o njihovim potrebama i interesima. Održan je čitav niz književnih susreta, tribina, kreativnih radionica, radionica na 3D printeru i micro:bit radionica, kvizova, akcija, filmskih projekcija i izložbi. Sudjelovali smo u mnoštvu različitih manifestacija i akcija, a obilježeni su i svi značajniji datumi u godini – izdvojit ćemo samo neke: Kampanja *Čitaj mi!*, Knjige na mreži, Lutkarsko proljeće, Sajam zdravlja Vinkovci, Svjetski dan voda, Noć knjige, Tjedan cjeloživotnog učenja, Pjesnički susreti u Drenovcima, Međunarodni dan obitelji, Volonteri u parku, Dan Europe, Rimski dani, Dan grada Vinkovaca, Ljeto u Knjižnici (dio programa Vinkovačkog ljeta), Vinkovačke jeseni, Dan pismenosti, Mjesec hrvatske knjige, S Knjižnicom u prvi razred, Nacionalni kviz za poticanje čitanja, gradsko i županijsko Natjecanje u čitanju naglas, Dan hrvatskih knjižnica, Advent u Vinkovcima, proglašenje najčitatelja u 2018. godini, 12. rođendan Bibliobusa i dr.

Za sva događanja tijekom 2018. godine, na kojima su bila 10 274 posjetitelja, sveukupno je potrošena 28.151,00 kn; Grad Vinkovci osigurao je 21.000,00 kn, a razlika je osigurana iz vlastitih sredstava.

Nagrada *Najbolji mali web* dodjeljuje se u sklopu projekta Središnji sustav za narodne knjižnice koji provodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Komisija za dodjelu Nagrade temeljem *online* ankete donijela je odluku da se Nagrada *Najbolji mali web* za 2018. godinu dodijeli našoj Knjižnici, a uručena nam je i novčana nagrada od 2.500,00 kn.

SURADNJA

Knjižnica je i u 2018. godini realizirala mnogobrojne programe i projekte zahvaljujući dobro razvijenim suradničkim odnosima na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Suradivala je s pojedincima, ustanovama i udrugama na području Grada, Gradom Vinkovcima, Vukovarsko-srijemskom županijom, općinama, Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Hrvatskim knjižničarskim društvom, Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu.

INFORMATIČKA OPREMA

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci koristi hrvatski umreženi i u realnom vremenu integrirani knjižnični sustav CROLIST te ukupno s Narodnom knjižnicom i čitaonicom sv. Benedikta Nuštar i Bibliobusom ima 12 licenciranih stanica čiji trošak na godišnjoj razini iznosi 19.760,40 kn, a plaća se iz vlastitih sredstava. Ukupno ima 33 radne stanice – 15 je

aktivnih za korisničke usluge i sve imaju pristup internetu, a 18 služi za redovan rad djelatnika. U 2018. godini utrošeno je 48.001,82 kn na informatičku opremu; od toga je Ministarstvo kulture financiralo 25.000,00 kn, Grad Vinkovci 5.000,00 kn, a iz vlastitih je sredstava utrošeno 18.001,82 kn. Knjižnica koristi i računovodstveni program KONTO čiji trošak na godišnjoj razini iznosi 23.592,00 kn i financira ga Grad Vinkovci.

STRUČNO USAVRŠAVANJE KNJIŽNIČARA

Svi stručni zaposlenici Knjižnice bili su uključeni u neke od programa edukacije, ovisno o vrsti poslova koje obavljaju i afinitetima. Sudjelovali smo na sjednicama Stručnog odbora Hrvatskoga knjižničarskog društva u Zagrebu, sastanku koordinacije projekta Knjige na mreži u Virovitici, sjednicama Komisije za pokretne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva u Zagrebu, sjednicama Upravnog odbora Društva knjižničara Slavonije Baranje i Srijema u Osijeku, sastancima voditelja županijskih matičnih službi, 17. izbornoj skupštini Hrvatskoga čitateljskog društva u Zagrebu, 30. proljetnoj školi školskih knjižničara u Baški na otoku Krku, Europskom festivalu bibliobusa u Pečuhu, 3. okruglom stolu o zavičajnim zbirkama u Osijeku, radionici Učinkovita priprema kvalitetnog projekta za pozive Europskog socijalnog fonda u Osijeku, 43. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva u Opatiji, Stručnom skupu s međunarodnim sudjelovanjem u Belom Manastiru i završnoj svečanosti Nacionalnog kviza za poticanje čitanja u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Organizirali smo sastanke ravnatelja i voditelja narodnih knjižnica Vukovarsko-srijemske županije te tečaj Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara Javno zagovaranje II. Usto, Vinkovački su knjižničari objavili 12 radova u stručnim glasilima te održali 5 izlaganja na stručnim skupovima.

ZAPOSLENICI

Knjižnica je tijekom 2018. godine imala 26 zaposlenika; 19 je zaposlenika bilo uposleno na knjižničarskim poslovima, a 7 na ostalim poslovima (2 vozača, računovodstveni i administrativni referent, blagajnica, informatičar, 2 spremačice). Od 19 stručnih zaposlenika, 13 je diplomiranih knjižničara, od kojih je 2 steklo više zvanje, a 6 je pomoćnih knjižničara. Od ukupnog broja zaposlenika, 3 zaposlenika radila su na određeno vrijeme (2 dipl. knjiž. i 1 spremačica na zamjeni). U 2018. godini u Knjižnici su radila i 3 pripravnika na ugovorima o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, i to na radnim mjestima diplomiranih knjižničara.

Na dan 31. prosinca 2018. godine u Knjižnici je radilo ukupno 20 zaposlenika; 16 stručnih zaposlenika i 4 zaposlenika na općim poslovima (vozač, računovodstveni i administrativni referent, blagajnica i informatičar). Obrazovna struktura stalno zaposlenih broji 9 zaposlenika sa srednjom stručnom spremom (6 pomoćnih knjižničara, vozač,

računovodstveni i administrativni referent i blagajnica) i 11 zaposlenika s visokom stručnom spremom (10 dipl. knjiž. i informatičar).

Financiranje: 1 se zaposlenik financira iz proračuna Općine Nuštar, 2 iz proračuna Vukovarsko-srijemske županije i ostalih općina s kojima je Knjižnica sklopila ugovore, 1 iz proračuna Ministarstva kulture i Grada Vinkovaca u manjem iznosu, a ostali se djelatnici financiraju iz proračuna Grada Vinkovaca.

Prosječna bruto plaća u Knjižnici u 2018. godini iznosila je 7.783,44 kn, a prosječna neto plaća 5.809,39 kn.

MATIČNA SLUŽBA

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci matična je knjižnica za narodne i školske knjižnice Vukovarsko-srijemske županije te obavlja poslove matičnosti temeljem Zakona o knjižnicama (NN 105/97, 5/98, 104/00, 69/09) i Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01). U prilogu se nalaze zasebna izvješća: Izvješće o radu Županijske matične službe s narodnim knjižnicama u 2018. godini i Izvješće o radu Županijske matične službe sa školskim knjižnicama u 2018. godini.

NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA SV. BENEDIKTA NUŠTAR

Narodna knjižnica i čitaonica sv. Benedikta Nuštar osnovana je kao podružnica Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci 2009. godine, a nalazi se u Domu kulture Nuštar. Knjižničnu djelatnost u cijelosti financira Općina Nuštar, a organizacijske i stručne poslove obavlja vinkovačka Knjižnica. Odnosi između Knjižnice i Općine Nuštar regulirani su Ugovorom. U Narodnoj knjižnici i čitaonici sv. Benedikta Nuštar bio je upisan 501 korisnik, što čini 13,77% stanovništva Nuštra. Ukupan fond iznosio je 11 385 jedinica knjižnične građe, od čega je 10 619 knjižne, a 766 jedinica neknjižne građe. Tijekom 2018. godine nabavljeno je 714 knjiga i 56 jedinica neknjižne građe. Za nabavu građe podružnice u Nuštru utrošene su ukupno 34.160,83 kn, od čega je 20.000,00 kn osiguralo Ministarstvo kulture, a 14.160,83 kn osigurala je Općina Nuštar. Bila je posuđena 7 241 jedinica knjižne i 193 jedinice neknjižne građe. Realizirano je 70 događanja za djecu i 18 za odrasle. Ukupan broj posjeta korisnika iznosio je 7 326.

BIBLIOBUSNA SLUŽBA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, kao središnja županijska matična knjižnica, zadužena je zajedno sa Županijom i lokalnim upravama za uspostavu knjižničnih usluga u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Slijedom toga, Bibliobus je 20. veljače 2006. godine započeo svoju misiju

Knjiga na vašem pragu. Bibliobus financira Županija u iznosu od 130.000,00 kn na godišnjoj razini, uz sufinanciranje 14 općina u kojima Bibliobus ima stajališta. Ugovori se potpisuju na godinu dana. U Vukovarsko-srijemskoj županiji od 31 administrativne jedinice (5 gradova i 26 općina) funkcionalnu narodnu knjižnicu ima svih 5 gradova i 4 općine (Drenovci, Nuštar, Babina Greda, Lovas). Bibliobus je tijekom 2018. godine obilazio područja 13 općina i 1 grada (ukupno 14 jedinica lokalne samouprave), imao je ukupno 50 stajališta, a u 12 je općina predstavljao jedini oblik knjižnične usluge. U 10 općina nije postojao nikakav oblik knjižnične usluge (Borovo, Gradište, Gunja, Jarmina, Markušica, Negoslavci, Štitar, Tordinci, Trpinja i Vođinci).

FINANCIRANJE

Rad Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci financiraju: Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemska županija, Grad Vinkovci, Općina Nuštar (za usluge koje vinkovačka Knjižnica izvršava za Nuštar) i općine s kojima je potpisan Ugovor o sufinanciranju Bibliobusa. Usto, imamo i vlastita sredstva od upisnina i zakasnina, a primamo i vrijedne donacije u knjigama. Ukupni prihodi iz svih navedenih izvora iznosili su 3.824.138,00 kn, a rashodi 3.767.464,00 kn. Poslovanje je završeno s viškom prihoda od 56.674,00 kn, a preneseni manjak iz 2017. godine iznosi 798,00 kn. Financijsko izvršenje programa u cijelosti je u Financijskom izvješću za 2018. godinu.

Ravnateljica:

Vedrana Lugić, prof., dipl. knjiž.